

DELAVNICA »SPREMLJANJE KAKOVOSTI DOKTORSKEGA ŠTUDIJA« V OKVIRU LETNEGA SREČANJA DOKTORSKE ŠOLE UNIVERZE V LJUBLJANI

Na letošnjem srečanju Doktorske šole Univerze v Ljubljani smo v okviru delavnice »Spremljanje kakovosti doktorskega študija«, ki jo je vodila prof. dr. Jasna Mažgon, prodekanja za doktorski študij na FF UL, najprej identificirali glavne mehanizme, ki predstavljajo jamstvo kakovosti doktorskega študija, ob tem pa smo se dotaknili tudi ključnih problematik, s katerimi se sooča najvišja stopnja izobraževanja na Univerzi v Ljubljani.

Kot najbolj pereča tematika se je izkazalo vprašanje, kdaj je optimalen čas za prijavo teme dispozicije doktorske disertacije – je to konec prvega letnika? Konec drugega? Sodelujoči smo se družno strinjali, da so roki postavljeni prezgodaj, na drugi strani pa je časa za pisanje doktorata razmeroma malo, zato je treba glede na specifikke posameznega raziskovalnega področja definirati ustrezne roke.

Pri tem je za kakovostno doktorsko raziskovanje ključen odnos med doktorandom in mentorjem, za katerega smo se strinjali, da ne sme biti član ocenjevanja doktorske disertacije, kajti ocena doktorske naloge je posredno tudi ocena mentorjevega dela. Še preden se kandidat sploh vpiše na doktorat, je zanj koristno, da ima preliminarni pogovor z mentorjem glede predloga teme doktorske disertacije, saj je lahko že na tej točki jasno, ali bo njun odnos rodil dolgoročne rezultate ali ne. Kot kakovosten predlog teme doktorske disertacije smo – ne glede na področje – opredelili njeno »doktorabilnost« oziroma realizabilnost, kar pomeni, da je raziskavo mogoče izvesti pod pogoji in v času, ki je kandidatu na voljo.

Poleg vprašanja prijave teme doktorske disertacije se je kot najbolj pereča problematika izpostavilo vprašanje zagotavljanja ustreznih institucionalnih mehanizmov, ki lahko doktorskemu študentu pomagajo pri spremembi teme doktorske disertacije, v kolikor zanjo ugotovi, da ni realizabilna in zato ne bo obrodila pričakovanih rezultatov. Vprašali smo se, ali trenutni pravilniki omogočajo študentu možnost preoblikovanja oziroma zamenjave teme, pri čemer smo sklenili, da je to eno izmed področij, ki bo moralo biti predmet nadaljnje debate, upoštevajoč primere iz prakse.

Mehanizem predstavitve preliminarnih rezultatov doktorskega raziskovanja smo prav tako pozdravili, saj je izjemnega pomena, da kandidat med samim procesom nastajanja doktorske disertacije prejme čim več povratnih informacij z namenom povečevanja kakovosti končne verzije doktorske naloge. Dodana vrednost je tudi predstavitev dispozicije pred komisijo, da lahko ta že na tej točki študija kandidatu poda ustrezne kritike, komentarje in usmeritve.

Zadnja alineja naše razprave se je nanašala na postopek (samo)evalvacije. Strinjali smo se, da je to ustrezen in pomemben mehanizem zagotavljanja kakovosti, ki pa se ga v splošnem ne jemlje dovolj resno, čeprav ima potencial za izvajanje korenitih sprememb. V ta namen smo predlagali, da se pogosteje promovira potencial in učinke, ki jih lahko imajo postopki izvajanja evalvacij, poleg tega pa bi povečali časovni razmik njenega opravljanja na najmanj vsake tri leta, zaradi česar bi bilo lažje primerjati spremembe in stalnice na področju izvajanja študija.

In še za konec: upoštevanje specifik in razlik med družboslovno-humanističnimi in naravoslovno-tehničnimi programi in področji doktorskega študija kakor tudi iskanje skupnih

točk je nekaj, kar bo prispevalo k dolgoročnemu kakovostnemu razvoju doktorskega študija na Univerzi v Ljubljani in tudi širše.

Rok Smrdelj